

دستور العمل نحوه تکمیل فرم گزارشدهی مراقبت از بیماران دیابتی پورتال غیرواگیر ۱۳۹۵

فرم شماره ۵ دیابت

این فرم از سطح خانه بهداشت هر سه ماهه بر اساس مندرجات فرم شماره ۴ (ویژه مراقبت از بیماران دیابتی توسط به‌ورز و پزشک) که در پوشه خانوار بیماران دیابتی نگهداری می‌شود، تکمیل گشته و پس از تجمیع در مراکز بهداشتی درمانی به مراکز بهداشت شهرستان ارسال می‌شود. پس از جمع آمار کلیه خانه‌های بهداشت هر شهرستان، اطلاعات این فرم در صفحه برنامه کشوری دیابت در پورتال اداره غدد دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواگیر ثبت می‌گردد. با توجه به استفاده از نرم افزار سیب امکان گزارشگیری مستقیم از سطح شهرستان هم میسر است اما بدلیل توسعه نرم افزار تا بکارگیری آن در همه خانه‌های بهداشت و امکان تجمیع اطلاعات، در حال حاضر طبق روند قبلی که فرم شماره ۵ جمع آوری می‌شد باید تکمیل فرم ادامه یابد. تکمیل فرم گزارشدهی پورتال به هر حال کماکان ادامه خواهد یافت چون بیانگر عملکرد فعالیت های واحد غیرواگیر هر شهرستان در زمینه مراقبت بیماران دیابتی میباشد. اطلاعات مربوط به هر یک از شهرستانها در قالب این فرم ۵ هر سه ماه در پورتال دفتر مدیریت بیماریهای غیرواگیر ثبت خواهد شد. فرصت تکمیل فرم تا یک هفته پس از پایان هر فصل است ولی شهرستان هایی که هنوز بصورت دستی اطلاعات را جمع آوری می کنند تا سه هفته فرصت دارند. ابتدا نام دانشگاه یا دانشکده علوم پزشکی - نام شهرستان - نام روستای محل استقرار مرکز بهداشتی درمانی و خانه بهداشت در قسمت بالایی فرم کاغذی تکمیل می گردد. سپس ماه و سال تکمیل فرم ثبت می شود.

اما در فرم پورتال نام دانشگاه و شهرستان به طور خودکار پر شده و فقط آیتم سه ماهه و سال از لیست انتخاب میشود.

نحوه تکمیل جدول :

۱. ابتدا جمعیت کل و جمعیت بالای ۳۰ سال خانه بهداشت را به ترتیب به تفکیک مرد و زن در ستون های ۲ و ۳ ثبت کنید.

۲. در ستون ۴: تعداد بیماران به تفکیک زن و مرد ثبت می گردد. این اطلاعات از فرم شماره ۴ مراقبت بیماران دیابتی یا از نرم افزار سیب استخراج می گردد. کلیه بیماران جدید و قدیمی ثبت می شود.

۳. در ستون شماره ۵: «تعداد بیماران مراقب شده توسط بهورز طبق دستورالعمل» تعداد بیمارانی که توسط بهورز یا مراقب سلامت مراقبت شده اند به تفکیک زن و مرد قید می شود. با توجه به اینکه تواتر مراقبت بهورز ماهانه است و معمولاً گزارش فرم هم از سطح خانه بهداشت به سطوح بالاتر به همین ترتیب ماهانه انجام میشود، در گزارش سه ماهه تعداد بیمارانی که حداقل سه نوبت مراقبت شده اند (مراقبت کامل طبق دستورالعمل) در این ستون ثبت می شود.

۴. در ستون شماره ۶: «تعداد بیماران مراقب شده توسط پزشک طبق دستورالعمل» تعداد بیمارانی که طی سه ماه گذشته حداقل یک بار توسط پزشک ویزیت شده اند به تفکیک زن و مرد قید می شود.

۵. در ستون شماره ۷ تعداد بیماران دیابتی با فشار خون مساوی یا بیش از 140/90 به ترتیب به تفکیک مرد و زن ثبت می گردد. (تا کنون فشارخون 130/85 بعنوان فشارخون مطلوب در بیماران دیابتی منظور میشد ولی در دستورالعمل های جدید این میزان تغییر کرده و مشابه سایر افراد است)

۶. در ستون های ۸ تا ۱۰ تعداد زنان و مردان دیابتی که بترتیب BMI کمتر از ۲۵، بین ۲۵ تا ۳۰ و BMI مساوی یا بیش از ۳۰ دارند، قید می گردد.

۷. در ستونهای ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ تعداد زنان و مردان دیابتی که به ترتیب قند ناشتای کمتر از ۷۰، مساوی ۷۰ تا ۱۳۰ و بیش از ۱۳۰ میلی گرم در دسی لیتر دارند، قید می گردد. (محدوده مطلوب قند خون ناشتا ۷۰ تا ۱۳۰ میلی گرم در دسی لیتر است. این محدوده با آنچه در دستورالعمل برنامه دیابت است و تا کنون گزارش میشد، متفاوت است)

۸. در ستونهای ۱۴ تا ۱۸ که جمعاً پنج ستون هستند مقدار هموگلوبین گلیکوزیله HbA_{1c} زنان و مردان دیابتی ثبت می شود. در ستون ۱۴ تعداد بیماران با HbA_{1c} کمتر از ۷٪ - در ستون ۱۵ تعداد بیماران با HbA_{1c} مساوی ۷٪ تا ۷.۵٪ - در ستون ۱۶ تعداد بیماران با HbA_{1c} مساوی ۷.۵٪ تا ۸٪ - در ستون ۱۷ تعداد بیماران با HbA_{1c} مساوی ۸٪ تا ۸.۵٪ و در ستون ۱۸ تعداد بیماران با HbA_{1c} مساوی ۸.۵٪ و بالاتر به ترتیب زن و مرد ثبت می گردد.

۹. در ستون ۱۹ تعداد زنان و مردان دیابتی که طی سه ماه گذشته دچار یکی از عوارض بیماری دیابت شده اند به ترتیب زن و مرد ثبت می شود. (منظور عوارض زودرس و دیررس دیابت همچون رتینوپاتی، نفروپاتی، نوروپاتی، عوارض قلبی-عروقی همچون سکته های قلبی و مغزی و یا پای دیابتی می باشد. کتواسیدوز و

کمای هایپراسمولار و حملات هایپوگلیسمی هم بعنوان عوارض در این ستون ثبت خواهد شد. بدیهی است این عوارض توسط پزشک خانواده یا توسط پزشکان سطح ۲ تشخیص داده میشود. پزشکان خانواده تشخیص عوارض یا حوادث را باید در فرم مراقبت به گونه ای ثبت کنند که بهورز یا مراقب سلامت بتواند تعداد موارد عوارض جدید را ثبت کند.

نکته:

همانگونه که ملاحظه میفرمائید گزارش قند دو ساعته حذف شده است و ضمن به روزرسانی محدوده های مطلوب فشارخون و قند ناشتا، بر انجام و گزارش میزان HbA_{1c} تاکید شده است. مطابق برنامه عملیاتی دفتر مدیریت غیرواگیر در سال ۱۳۹۵ کاهش متوسط میزان فشار خون و HbA_{1c} و افزایش پوشش مراقبت بیماران از اهداف اصلی برنامه های فشارخون و دیابت است.